basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V2

NOVEMBER 2022

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye, 'n formuleblad en 'n 10-bladsy antwoordeboek.

HOU HIERDIE BLADSY OOP.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.

2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.

3. 'n Formuleblad met Finansiële Aanwysers is aan die einde van hierdie vraestel aangeheg.

4. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.

5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.

6. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.

7. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.

8. Skryf netjies en leesbaar.

9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	MINUTE
1	Kosterekeningkunde	35	30
2	BTW en Voorraadwaardasie	45	35
3	Begrotings	45	35
4	Bankversoening	25	20
TOTAAL		**150**	**120**

VRAAG 1: KOSTEREKENINGKUNDE (35 punte; 30 minute)

1.1 Kies 'n voorbeeld uit KOLOM B wat by 'n kostekategorie in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 1.1.5 F.

KOLOM A	KOLOM B
1.1.1 Administrasie	A vraggeld op grondstowwe aangekoop
1.1.2 Direkte materiaal	B fabrieksvoorman se salaris
1.1.3 Verkoop en verspreiding	C huuruitgawe vir die kantoorgebou
1.1.4 Fabrieksbokoste	D werkers in produksie
	E kommissie aan verkoopspersoneel betaal

(4 x 1) (4)

1.2 **WEZA STITCHES**

Weza Stitches, waarvan Annie Brown die eienaar is, vervaardig badkamer-handdoekstelle. Annie koop materiaal by plaaslike verskaffers. Die inligting het betrekking op die finansiële jaar geëindig 30 Junie 2022. Let daarop dat daar nie goedere-in-bewerking-voorraadsaldo's was nie.

GEVRA:

1.2.1 Bereken die volgende vir die finansiële jaar geëindig 30 Junie 2022:

- Direkte arbeidskoste (7)
- Fabrieksbokoste (6)
- Totale koste van produksie (4)

1.2.2 Annie is bekommerd dat vaste koste na R806 400 verhoog het. Verduidelik waarom sy nie bekommerd hoef te wees nie. Verskaf TWEE punte. Haal syfers aan. (4)

1.2.3 **Verwys na Inligting C.**

Lewer kommentaar daarop of die produksiepersoneel die produksiebonus verdien wat hulle ontvang het. Verskaf DRIE punte, met syfers. (6)

1.2.4 Annie wil haar wins gedurende die volgende finansiële jaar met R50 000 verhoog terwyl sy koste handhaaf. Bereken die addisionele eenhede wat vervaardig moet word om hierdie teiken te bereik. (4)

INLIGTING:

A. Direkte arbeidskoste:

- Ses werkers was in 2021 en 2022 in produksie werksaam.
- Hulle het elkeen 1 840 uur normale tyd gedurende die jaar teen R40 per uur gewerk.
- Die oortydregister toon 'n gesamentlike totaal van 230 uur oortyd gewerk teen 1,6 keer die normale tydtarief.
- Produksiepersoneel het 'n produksiebonus van 8% van die normale tydlone ontvang.

B. Fabrieksbokoste:

Die boekhouer het die fabrieksbokoste as R541 600 bereken.

Hy het egter die volgende foute begaan wat nog aangesuiwer moet word:

- Hy het die volle versekeringuitgawe van R32 500 by die fabrieksbokoste ingesluit, in plaas van slegs 60% van hierdie uitgawe.
- Hy het R54 000 vir fabriekswater en -elektrisiteit toegeken deur die verhouding 3 **:** 2 **:** 2 vir fabriek, verkope en kantoor onderskeidelik te gebruik. Hierdie uitgawe moes in die verhouding 2 **:** 1 **:** 1 toegeken gewees het.

C. Addisionele inligting: (nadat alle regstellings in berekening gebring is)

	30 JUNIE 2022		**30 JUNIE 2021**	
	Totaal	**Per eenheid**	**Totaal**	**Per eenheid**
Veranderlike koste:	**R1 561 600**	**R244**	**R1 317 750**	**R251**
Direkte materiaal	R652 800	R102	R672 000	R128
Direkte arbeid	**?**	**?**	R498 750	R95
Verkoop en verspreiding			R147 000	R28
Vaste koste:	**R806 400**	**R126**	**R792 750**	**R151**
Fabrieksbokoste				
Administrasie				
Aantal eenhede geproduseer en verkoop	6 400 eenhede		5 250 eenhede	
Gelykbreekpunt	6 156 eenhede		6 954 eenhede	
Verkoopprys per eenheid	R375		R365	

35

VRAAG 2: BTW EN VOORRAADWAARDASIE (45 punte; 35 minute)

2.1 **BTW**

Die inligting het betrekking op Nomhle Handelaars. Die onderneming is vir BTW geregistreer. Die standaard-BTW-koers is 15%. Nomhle verkoop ook nulkoers-goedere.

GEVRA:

Bereken die BTW-bedrag wat aan SAID betaal moet word vir die BTW-periode geëindig 31 Mei 2022. (9)

INLIGTING:

A. Harry, die klerk, het die BTW-bedrag verskuldig aan SAID as R55 785 bereken.

Hy het egter nog nie die volgende in berekening gebring nie:

(i)	BTW op goedere aan verskaffers teruggestuur	R5 070
(ii)	BTW op uitgawes betaal	R6 240
(iii)	BTW op goedere deur Nomhle vir eie gebruik geneem	R5 400

B. BTW op korting toegestaan moet ook in berekening geneem word. Die totale korting toegestaan, beloop R18 860.

C. BTW op verkope is foutiewelik opgeteken. Sommige goedere met 'n verkoopprys van R31 200 (BTW uitgesluit) moes as nulkoers-items ingeskryf gewees het.

2.2 VOORRAADWAARDASIE

Milo Slav is die eienaar van Pitten Sportwinkel. Die finansiële jaar het op 28 Februarie 2022 geëindig.

Die voorraadrekords van die volgende twee produkte word voorsien:

- Bergfietse
- Poeier-energiedrankies (1 kg-houers)

BERGFIETSE

Die bergfietsvoorraad word gewaardeer deur die spesifieke identifikasie-waardasiemetode te gebruik.

GEVRA:

2.2.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die spesifieke identifikasiemetode te gebruik. (9)

2.2.2 'n Fluitjieblaser (Informant) het aan Milo verduidelik dat hy bewyse het wat sal toon dat die aankoopbestuurder bergfietse steel wat deur die onderneming gekoop is.

'n Ondersoek het aan die lig gebring dat 40 eenhede van die King-model, wat uit die voorraadrekords vermis word, aan Easy Rides, 'n mededinger, verskaf is. Daar was geen ander voorraadtekorte nie.

Verduidelik TWEE verskillende voorbeelde van hoe die verdeling van pligte kan voorkom dat so 'n insident in die toekoms weer sal plaasvind. (4)

2.2.3 Verskaf TWEE punte wat toon dat Milo en sy klante met die gehalte van die Gama-fietse tevrede is. Haal syfers aan. (4)

INLIGTING:

Voorraadrekords van bergfietse:

	KING	PALO	GAMA
Eenhede voorhande: 1 Maart 2021	128	62	40
Eenhede deur die jaar aangekoop	400	250	220
Eenhede aan verskaffers teruggestuur	54	2	0
Eenhede verkoop	286	245	242
Eenhede voorhande: 28 Februarie 2022	148	**?**	18
Kosprys per eenheid	R4 500	R5 200	**?**
Waarde van die eindvoorraad	R666 000	**?**	**?**
Verkoopprys per eenheid	R6 750	R7 800	R9 600
Totale bedrag van verkope (in rand)	R1 930 500	R1 911 000	R2 323 200
Winsopslag-%	**50%**	**50%**	**60%**

POEIER-ENERGIEDRANKIES (1 kg-HOUERS)

Die periodieke voorraadstelsel en die eerste-in-eerste-uit(EIEU)-voorraadwaardasiemetode word gebruik. Hierdie items het 'n raklewe van 66 dae.

GEVRA:

2.2.4 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die EIEU-voorraadwaardasiemetode te gebruik. (6)

2.2.5 Bereken die voorraadhoudingsperiode (in dae) op 28 Februarie 2022. Gebruik die eindvoorraadsyfer. (3)

2.2.6 Lewer kommentaar op jou bevindinge hierbo. Verskaf TWEE punte met syfers. Let daarop dat die voorraadhoudingsperiode vir 2021 58 dae was. (4)

2.2.7 Milo het agtergekom dat sommige van die voorraad energiedrankies die raklewe (vervaldatum) oorskry. Identifiseer die waarde van die voorraad waarna Milo verwys. (2)

2.2.8 Milo oorweeg dit om die verouderde voorraad teen die helfte van die kosprys te verkoop. Watter raad sal jy hom gee oor sy voorstel. Verskaf TWEE punte. (4)

INLIGTING:

A. Voorraadsaldo's van die poeier-energiedrankies:

	GETAL HOUERS
1 Maart 2021	130
28 Februarie 2022	235

B. Aankope van poeier-energiedrankies gedurende die finansiële jaar:

	GETAL EENHEDE	EENHEIDSPRYS R	VRAGGELD R	TOTAAL R
Apr.–Sept. 2021	550	420	4 400	235 400
Nov. 2021	330	460	2 640	154 440
Jan. 2022	180	475	1 440	86 940
TOTAAL	**1 060**		**8 480**	**476 780**

C. Vraggeld op aankope:
Die onderneming betaal MTY Vervoer 'n vaste tarief van R8 per houer by die winkel afgelewer.

D. Terugsendings aan verskaffers:
30 beskadigde houers van Januarie 2022 se aankope is aan die verskaffer teruggestuur. Die verskaffer het die totale kosprys wat betaal is, teruggeskryf, vraggeld uitgesluit.

E. Verkope en koste van verkope:

- 925 eenhede is verkoop.
- Koste van verkope beloop R404 140, nadat alle aanpassings in ag geneem is.

45

VRAAG 3: BEGROTINGS **(45 punte; 35 minute)**

Die inligting het betrekking op JR Sanitisers (Edms.) Bpk. Die HUB is Juanita Rose. James Peter is die boekhouer.

GEVRA :

3.1 Voltooi die Krediteurebetalingskedule vir Desember 2022. (7)

3.2 Bereken ontbrekende syfers **(i)** tot **(iii)** in die Kontantbegroting. (10)

3.3 **Verwys na Inligting E en G.**

3.3.1 Bereken die deposito wat gedurende Desember 2022 vir die aankoop van die maatskappyvoertuig betaal sal word. (5)

3.3.2 Juanita is bekommerd oor die kontantposisie vir Desember 2022. Sy stel voor dat die aankoop van die voertuig na Januarie 2023 geskuif moet word.

Gebruik die tabel in die ANTWOORDEBOEK om die effek van hierdie voorstel op die Kontantbegroting van Desember 2022 te toon. (6)

3.4 **Verwys na Inligting H.**

Juanita is bekommerd oor haar besluite in Oktober 2022 om die winsopslag en die bedrag wat werklik aan advertensies spandeer is, aan te pas. Verskaf TWEE punte om aan te dui of dit goeie besluite was of nie. Haal syfers aan en/of toon berekeninge. (4)

3.5 **Verwys na Inligting H.**

3.5.1 Verduidelik waarom Juanita bekommerd behoort te wees oor die werklike bedrag wat gedurende Oktober 2022 op herstelwerk en instandhouding spandeer is. Haal 'n syfer aan en/of toon 'n berekening. (2)

3.5.2 James is van mening dat daar swak beheer was oor die bedrae wat aan afleweringsuitgawes en verpakkingsmateriaal spandeer is. Verduidelik of James se mening korrek is of nie. Verskaf berekeninge. (8)

3.6 Juanita wil sosiale media gebruik om 'n aanlyn winkelplatform te skep om haar verkope vanaf Januarie 2023 te vermeerder. Noem DRIE addisionele betalings wat by die Januarie 2023-begroting ingesluit moet word. (3)

INLIGTING:

A. Verkope, koste van verkope en debiteure-invordering:

	OKTOBER	NOVEMBER	DESEMBER
Totale verkope	R584 100	R643 500	R432 300
Koste van verkope	R354 000	R390 000	R262 000

- Kontantverkope bestaan uit 30% van totale verkope.
- Debiteure betaal hulle rekeninge in die maand wat volg op die maand van verkope.

B. Aankope van voorraad en betaling aan krediteure:

- 'n Basisvoorraad word gehandhaaf. Voorraad wat verkoop word, word in dieselfde maand vervang.
- Kontantaankope bestaan uit 15% van totale aankope.
- Krediteure word volgens die volgende tendens betaal:
  - 80% word in die maand van aankope betaal om 'n 5%-korting te ontvang.
  - 20% word in die maand na aankope betaal.

C. Huurinkomste:

- Stoorruimte word teen 'n vaste tarief per vierkante meter verhuur.
- 'n Huurder beset tans 60 m^2. Sy huurkontrak verstryk op 30 Junie 2023.
- 'n Nuwe huurder het 'n ooreenkoms vir die periode 1 Desember 2022 tot 30 November 2023 geteken. Sy sal 'n stooroppervlakte van 75 m^2 beset.

D. Salarisse:

- 'n Nuwe werknemer sal vanaf 1 Desember 2022 aangestel word. Hy sal R14 840 per maand verdien.
- Alle ander werknemers sal 'n verhoging van 4,5% p.j. ontvang, effektief vanaf 1 Desember 2022.

E. Aankoop van maatskappyvoertuig vir die HUB en versekering:

- 'n Nuwe maatskappyvoertuig sal op 1 Desember 2022 aangekoop word. 'n Deposito van 25% van die koste van die voertuig, rente uitgesluit, sal op hierdie datum betaal word.
- Die uitstaande saldo sal oor 24 maande in gelyke maandelikse paaiemente van R20 800 betaal word, rente ingesluit, met ingang van 31 Desember 2022.
- Rente bereken vir die volle tweejaar-periode is R45 600.
- Die bestaande versekeringspremie sal met die bedrag van toepassing op die nuwe maatskappyvoertuig verhoog. Dit sal ook vanaf 31 Desember 2022 aan die einde van elke maand betaalbaar wees.

F. Afleweringsuitgawes:

Aflewerings word aan Aldo Aflewerings uitgekontrakteer. Afleweringsuitgawes word as 'n vaste persentasie van die maandelikse verkope begroot.

G. Uittreksel uit Kontantbegroting:

ONTVANGSTE	NOV. 2022 (R)	DES. 2022 (R)
Kontantverkope	193 050	129 690
Invorderings van debiteure	408 870	**(i)**
Lening	400 000	
Huurinkomste	15 000	**(ii)**
TOTALE ONTVANGSTE		
BETALINGS		
Kontantaankope van voorraad	58 500	39 300
Betalings aan krediteure	312 120	**?**
Salarisse	**(iii)**	55 595
Aankoop van voertuig: deposito	-	**?**
Aankoop van voertuig: maandelikse paaiemente	-	20 800
Herstelwerk en instandhouding	30 000	30 000
Advertensies	40 000	40 000
Afleweringsuitgawes (Aldo Aflewerings)	38 610	25 938
Verpakkingsmateriaal	25 740	17 280
Versekering	6 500	9 700
Brandstof vir maatskappyvoertuig	-	7 500
Rente op lening	6 000	6 000
Dividende		190 000
Telefoon, water en elektrisiteit		
Diverse uitgawes		
TOTALE BETALINGS		
KONTANTOORSKOT/-TEKORT	174 000	(120 000)
BANK (BEGIN)	(66 000)	108 000
BANK (EINDE)	108 000	(12 000)

H. Begrote en werklike syfers vir Oktober 2022:

	BEGROOT	WERKLIK	AFWYKING
Getal eenhede verkoop	7 080 eenhede	11 470 eenhede	+ 4 390 eenhede
Winsopslag %	65%	45%	-20%
Verkope	R584 100	R831 546	+ R247 446
Koste van verkope	354 000	573 480	+ 219 480
Bruto wins	230 100	258 066	+ 27 966
Herstelwerk en instandhouding	30 000	8 000	– 22 000
Advertensies	40 000	28 000	– 12 000
Afleweringsuitgawes (Aldo Aflewerings)	35 046	42 896	+ 7 850
Verpakkingsmateriaal	23 364	37 850	+ 14 486

45

VRAAG 4: BANKVERSOENING **(25 punte, 20 minute)**

4.1 Dui aan of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is. Skryf slegs 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommers (4.1.1 tot 4.1.3) in die ANTWOORDEBOEK neer.

4.1.1 Debietkaartfooie vorm deel van bankkoste.

4.1.2 Rente op oortrekking word in die Kontantontvangstejoernaal opgeteken.

4.1.3 'n Debietsaldo op die Bankstaat toon 'n gunstige saldo. (3 x 1) (3)

4.2 **BANKVERSOENING**

Die inligting wat verskaf word, het betrekking op Surprise Winkels. Die eienaar van die onderneming is Themba Zwane.

- Themba ontvang die amptelike Bankstaat op die 26ste dag van elke maand. Hy gebruik dit om die bankversoening te doen.
- EFO's is in datumvolgorde hernommer.

GEVRA:

4.2.1 Gebruik die tabel wat in die ANTWOORDEBOEK verskaf word om die finale totale van die Kontantjoernale op 31 Julie 2022 te bereken. (10)

4.2.2 Bereken die korrekte banksaldo op 31 Julie 2022 in die grootboek. (4)

4.2.3 Stel die Bankversoeningstaat op 31 Julie 2022 op. (8)

INLIGTING:

A. Op 1 Julie 2022 het die Bankrekening in die grootboek 'n gunstige saldo van R53 800 getoon.

B. Die Bankversoeningstaat wat op 30 Junie 2022 voltooi is, het die volgende uitstaande deposito's en EFO's getoon:

- Deposito gedateer 15 Junie 2022 R19 500
- Deposito gedateer 29 Junie 2022 R12 800
- EFO 297 R9 600
- EFO 298 R12 300

LET WEL:

(i) Die deposito op 15 Junie 2022 het op die Julie-bankstaat as R15 500 verskyn. 'n Ondersoek het getoon dat die kassiere in daardie tydperk bedank het. Die uitstaande bedrag moet afgeskryf word.

(ii) EFO 297 is korrek op die Julie-bankstaat as R6 900 getoon.

(iii) Die ander uitstaande bedrae van die vorige maand het op die Julie-bankstaat verskyn.

C. Voordat die Julie 2022-bankstaat ontvang is, het die Kontantjoernale die volgende voorlopige totale getoon:

KONTANT-ONTVANGSTEJOERNAAL	KONTANT-BETALINGSJOERNAAL
R101 200	R135 215

D. Die volgende items op die Julie-bankstaat moet nog opgeteken word:

(i) 'n Debietkaartbetaling van R1 400 vir petrol vir die onderneming se voertuig. Themba het versuim om die transaksiedokument vir die boekhouer te gee.

(ii) Die direkte deposito ontvang van debiteur D Singwane, R5 800, ter vereffening van sy rekening van R6 000.

(iii) 'n Debietorder aan Palm Versekeraars vir die onderneming se versekering, R1 800.

(iv) 'n Direkte deposito van R72 000 van Unitech Kollege. Dit is 'n fout op die staat omdat dit nie op Surprise Winkels van toepassing is nie. Die bank is van hierdie fout in kennis gestel.

(v) Totale bankkoste, R825

(vi) Rente op spaarrekening verdien, R260

E. Inskrywings in die Kontantjoernale na 26 Julie 2022:

- Deposito op 29 Julie 2022 R29 500
- EFO 350 aan PN Skryfbehoeftes, gedateer 28 Julie 2022 R 4 200
- EFO 351 aan PF Koeriers, gedateer 30 Julie 2022 R 3 800

F. Bankstaatsaldo op 31 Julie 2022: R?

25

TOTAAL: 150

GRAAD 12 REKENINGKUNDE FORMULEBLAD MET FINANSIËLE AANWYSERS	
$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Netto wins voor belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins na belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
Totale bates **:** Totale laste	Bedryfsbates **:** Bedryfslaste
(Bedryfsbates – Voorraad) **:** Bedryfslaste	Niebedryfslaste **:** Aandeelhouersbelang
(Handel & ander ontvangbare bedrae + Kontant & kontantekwivalente) **:** Bedryfslaste	
$\frac{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}$
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$
$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersbelang}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$ (*Sien nota hieronder)
$\frac{\text{Netto inkomste voor belasting + Rente op lenings}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersbelang + Gemiddelde niebedryfslaste}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Aandeelhouersbelang}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Tussentydse dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Finale dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Dividende per aandeel}}{\text{Verdienste per aandeel}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Netto inkomste na belasting}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Totale vaste koste}}{\text{Verkoopprys per eenheid – Veranderlike koste per eenheid}}$	

NOTA:

* In hierdie geval, indien daar gedurende 'n finansiële jaar 'n verandering in die aantal uitgereikte aandele is, word die geweegdegemiddelde-getal aandele in die praktyk gebruik.

Kopiereg voorbehou

PLAKKER

SENTRUMNOMMER

EKSAMENNOMMER

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

REKENINGKUNDE V2

GRAAD 12

NOVEMBER 2022

SPESIALE ANTWOORDEBOEK

VRAAG	PUNT	PARAAF	MOD.
1			
2			
3			
4			
TOTAAL			

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 10 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1

1.1.1	
1.1.2	
1.1.3	
1.1.4	

4

1.2 WEZA STITCHES

1.2.1

Bereken: Direkte arbeidskoste	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

7

Bereken: Fabrieksbokoste

Totaal voor regstellings	**541 600**	
Versekering		
Water en elektrisiteit		
TOTAAL		

6

Bereken: Totale koste van produksie vir 2022	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

4

1.2.2

Annie is bekommerd dat vaste koste na R806 400 verhoog het. Verduidelik waarom sy nie bekommerd hoef te wees nie. Verskaf TWEE punte. Haal syfers aan.	
PUNT 1	
PUNT 2	

4

1.2.3

Lewer kommentaar daarop of die produksiepersoneel die produksiebonus verdien wat hulle ontvang het. Verskaf DRIE punte, met syfers.	
PUNT 1	
PUNT 2	
PUNT 3	

6

1.2.4

Annie wil haar wins gedurende die volgende finansiële jaar met R50 000 verhoog terwyl sy koste handhaaf. Bereken die addisionele eenhede wat vervaardig moet word om hierdie teiken te bereik.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

4

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 2

2.1 BTW

Bereken die BTW-bedrag wat aan SAID betaal moet word vir die BTW-periode geëindig 31 Mei 2022.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

9

2.2 VOORRAADWAARDASIE

BERGFIETSE

2.2.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die spesifieke identifikasiemetode te gebruik.

MODEL	BEWERKINGS	BEDRAG
KING		R666 000
PALO		
GAMA		
	TOTAAL	

9

2.2.2

Verduidelik TWEE verskillende voorbeelde van hoe die verdeling van pligte kan voorkom dat so 'n insident in die toekoms weer sal plaasvind.	
VOORBEELD 1	
VOORBEELD 2	

4

2.2.3

Verskaf TWEE punte wat toon dat Milo en sy klante met die gehalte van die Gama-fietse tevrede is. Haal syfers aan.	
PUNT 1	
PUNT 2	

4

POEIER-ENERGIEDRANKIES (1 kg-HOUERS)

2.2.4

Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die EIEU-voorraadwaardasiemetode te gebruik.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

6

Kopiereg voorbehou

2.2.5

Bereken die voorraadhoudingsperiode (in dae) op 28 Februarie 2022. Gebruik die eindvoorraadsyfer.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

3

2.2.6

Lewer kommentaar op jou bevindinge hierbo. Verskaf TWEE punte met syfers. Let daarop dat die voorraadhoudingsperiode vir 2021 58 dae was.	
PUNT 1	
PUNT 2	

4

2.2.7

Milo het agtergekom het dat sommige van die voorraad energiedrankies die raklewe (vervaldatum) oorskry. Identifiseer die waarde van die voorraad waarna Milo verwys.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

2

2.2.8

Milo oorweeg dit om die verouderde voorraad teen die helfte van die kosprys te verkoop. Watter raad sal jy hom gee oor sy voorstel. Verskaf TWEE punte.	
PUNT 1	
PUNT 2	

4

TOTALE PUNTE
45

Kopiereg voorbehou

VRAAG 3

3.1 Voltooi die Krediteurebetalingskedule vir Desember 2022.

	KREDIET-AANKOPE	NOVEMBER	DESEMBER
Oktober	300 900	60 180	
November	331 500	251 940	
Desember			
		312 120	

7

3.2 Bereken die ontbrekende syfers (i) tot (iii) in die Kontantbegroting.

NR.	BEWERKINGS	ANTWOORD
(i)	Invorderings van debiteure: Desember 2022	
(ii)	Huurinkomste: Desember 2022	
(iii)	Salarisse: November 2022	

10

3.3.1

Bereken die deposito wat gedurende Desember 2022 vir die aankoop van die maatskappyvoertuig betaal sal word.	
BEWERKINGS	ANTWOORD

5

3.3.2 **Juanita is bekommerd oor die kontantposisie vir Desember 2022. Sy stel voor dat die aankoop van die voertuig na Januarie 2023 geskuif moet word.**

Gebruik die tabel hieronder om die effek van hierdie voorstel op die Kontantbegroting van Desember 2022 te toon.

Begrote tekort op 31 Desember 2022	**(120 000)**
Deposito op voertuig	
Kontanttekort/-oorskot na die voorgestelde skuif	

6

3.4 **Juanita is bekommerd oor haar besluite in Oktober 2022 om die winsopslag en die bedrag wat werklik aan advertensies spandeer is, aan te pas. Verskaf TWEE punte om aan te dui of dit goeie besluite was of nie. Haal syfers aan en/of toon berekeninge.**

PUNT 1	
PUNT 2	

4

3.5.1 **Verduidelik waarom Juanita bekommerd behoort te wees oor die werklike bedrag wat gedurende Oktober 2022 op herstelwerk en instandhouding spandeer is. Haal 'n syfer aan en/of toon 'n berekening.**

2

3.5.2

James is van mening dat daar swak beheer was oor die bedrae wat aan afleweringsuitgawes en verpakkingsmateriaal spandeer is. Verduidelik of James se mening korrek is of nie. Verskaf berekeninge.	
VERDUIDELIKING VAN AFLEWERINGS-UITGAWES	
VERDUIDELIKING VAN VERPAKKINGS-MATERIAAL	

8

3.6

Juanita wil sosiale media gebruik om 'n aanlyn winkelplatform te skep om haar verkope vanaf Januarie 2023 te vermeerder. Noem DRIE addisionele betalings wat by die Januarie 2023-begroting ingesluit moet word.	
BETALINGS 1	
BETALINGS 2	
BETALINGS 3	

3

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4

4.1

4.1.1	
4.1.2	
4.1.3	

3

4.2 BANKVERSOENING

4.2.1

KONTANTONTVANGSTE-JOERNAAL			**KONTANTBETALINGS-JOERNAAL**	
	Bedrag			**Bedrag**
Totaal	**101 200**		**Totaal**	**135 215**

10

4.2.2

Bereken die korrekte banksaldo op 31 Julie 2022 in die grootboek.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

4

4.2.3

BANKVERSOENINGSTAAT OP 31 JULIE 2022		

8

TOTALE PUNTE
25

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V2

NOVEMBER 2022

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die deelpunt as ‘n bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunte kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks. -2 per vraag).
8. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. die nuanses/konteks in sekere vrae.
9. Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
10. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek.
    LW: Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷ soos per kandidaat se berekeninge (indien geldig) of soos per nasienriglyne wees.
12. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller & noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat in geheel of gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☒.
14. Wees bedag daarop dat sommige kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyne kan gee. Let ook daarop dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan toon.
15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 10 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1

1.1.1	C ✓
1.1.2	A ✓
1.1.3	E ✓
1.1.4	B ✓

4

1.2 WEZA STITCHES

1.2.1

Bereken: Direkte arbeidskoste	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
6 x (1 840 x R40) R40 x 1,6 / 230 x R64 441 600 ✓✓ + 14 720 ✓✓ + 35 328 ☑☑ as 8%van normale tyd (441 600 x 108%) **OF:** 476 928 + 14 720 vier punte een punt een m.punt wees bedag op alternatiewe aanbieding van die berekeninge	491 648 ☑ een deel korrek **Indien punt verdien in bewerking**

7

Bereken: Fabrieksbokoste		
Totaal voor regstellings	**541 600**	
Versekering – 32 500 + 19 500 of 32 500 x 40%	– 13 000	✓☑*
Water en elektrisiteit – 54 000 ✓ + 63 000 ✓ 126 000 x 2/4	+ 9 000	☑*
TOTAAL	537 600 moet 541 600 insluit	☑*

*een deel korrek

6

Bereken: Totale koste van produksie vir 2022	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
652 800 ✓ + 491 648 ☑ + 537 600 ☑ sien 1.2.1 (DAK) sien 1.2.1 (FBK)	R1 682 048 ☑ een deel korrek

4

1.2.2

Annie is bekommerd dat vaste koste na R806 400 verhoog het. Verduidelik waarom sy nie bekommerd hoef te wees nie. Verskaf TWEE punte. Haal syfers aan.

TWEE punte ✓ ✓ met vergelykende syfers ✓ ✓
Die eerste twee punte moet ekonomieë van skaal noem/ impliseer en mag gekombineer wees vir twee geldige punte, met verskillende vergelykende syfere

- Ekonomieë van skaal.is bereik agv 'n toename in produksie met 1 150 eenhede/ van 5 250 tot 6 400 / 21,9%, .
- Vaste koste per eenheid verminder met R25 / van R151 tot R126 / met 16,6% ,(aangesien vaste koste relatief stabiel bly/ word nie geraak deur vlak van produksie).
- Totale vaste koste verhoog met R13 650 / van R792 750 tot R806 400 / met 1,7% wat minder as die inflasiekoers. is

4

1.2.3 **Lewer kommentaar daarop of die produksiepersoneel die produksiebonus verdien wat hulle ontvang het. Verskaf DRIE punte, met syfers.**

DRIE punte ✓ ✓ ✓ met syfers (vergelyking) ✓ ✓ ✓

Duidelike motivering vir personeel wat bonus verdien, wees bedag op geldige kommentaar oor hoekom hulle nie bouns verdien nie

Let wel dat meer as een punt kan gekombineer wees in 'n enkele stelling Bv Produksie en GBP. Ken punte dienooreenkomstig toe

PUNT 1	• Produksie het verhoog van 5 250 tot 6 400/ met 1 150 eenhede/ met 21,9% • GBP verminder van 6 954 tot 6 156 /met 798 eenh/ met11,5%
PUNT 2	• Die onderneming maak 'n wins op 244 eenhede (of R31 964) in met 'n verlies van 1 704 eenh(of R194 256) laas jaar • Direkte materiaalkoste p e verminder van R128 tot R102/ met R26 /met 20,3%/ 'n aanduiding van goeie beheer/ minder vermorsing/ effektiewe produksie/ beter opleiding'
PUNT 3	• DAK per eenheid het verminder van R95,00 tot R76,82 /by R18,18/ by 19,1% (sien 1.2.1 DAK) n aanduiding dat dit goed beheer is; teikens gedurende gewone tyd bereik • Oortyd was beperk tot slegs 230 ure/ 12,5% van gewone tyd/ 11,1% van totale ure spandeer in produksie (klein deel van tyd spandeeer in produksie/ besparing in oortydtariewe vir maatskappy) • Vermindering in totale veranderlike koste van R251 per eenheid tot R244/ met R7,00/ 2,8%

6

1.2.4 **Annie wil haar wins gedurende die volgende finansiële jaar met R50 000 verhoog terwyl sy koste handhaaf. Bereken die addisionele eenhede wat vervaardig moet word om hierdie teiken te bereik.**

BEWERKINGS	**ANTWOORD**
$\frac{50\ 000 ✓}{375 ✓ – 244 ✓}$ 131 twee punte Noemer en teller moet as sulks nagesien word * een punt vir 50 000 alleen (as 'n allleensyfer) bv enige aansuiwerings (+; – ; x) aan hierdie syfer sal die noemer foutief maak. 'n Punt mag dan nie toegeken word nie.	382 eenhede ☑ een deel korrek as punte verdien in bewerkings aanvaar 381,7eenhede

4

TOTALE PUNTE	**35**

VRAAG 2

2.1 BTW

Bereken die BTW-bedrag wat aan SAID betaal moet word vir die BTW-periode geëindig 31 Mei 2022.

BEWERKINGS	ANTWOORD
Sien slegs een opsie na; kontroleer opsie wat die kandidaat die meeste bevoordeel Wees bedag op alternatiewe aanbieding van berekeninge 55 785 ✓ + 5 070 ✓ – 6 240 ✓ + 5 400 ✓ – 2 460 ✓✓ – 4 680 ✓✓ (2 460: 18 860 x 15/115 Twee punte; 4 680: 31 200 x 15% twee punte) **OF** – 55 785 – 5 070 + 6 240 – 5 400 + 2 460 + 4 680	52 875 ☑ een deel korrek

OF

40	55 785
2 460*	5 070*
4 680*	5 400*
52 875	
66 255	66 255

OF

55 785	6 240
5 070*	2 460*
5 400*	4 680*
	52 875
66 255	66 255

* Bedrae kan in hakies in die teenoorgestelde kolom wees

9

2.2 VOORRAADWAARDASIE

BERGFIETSE

2.2.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die spesifieke identifikasiemetode te gebruik

MODEL	BEWERKINGS	ANTWOORD
KING		**R666 000**
PALO	(62 +250 -2) 310 een punt – 245 een punt 65 ✓✓ x R5 200 ✓	R338 000 ☑ een deel korrek*
GAMA	18 ✓ x R6 000 ✓✓ (9 600 x100/160) twee punte	R108 000 ☑ een deel korrek*
	TOTAAL	R1 112 000 ☑ een deel korrek moet 666 000 insluit

* As punt verdien in bewerkings

9

2.2.2 Verduidelik TWEE verskillende voorbeelde van hoe die verdeling van pligte kan voorkom dat so 'n insident in die toekoms weer sal plaasvind.

Deelpunte vir onvolledige /onduidelike/ gedeeltelike antwoorde;
'n Verduideliking van verdeling van pligte mag aanvaar word as 'n onvolledige antwoord.

Enige TWEE geldige voorbeelde van take wat verdeel of gedelegeer kan word
✓✓ ✓✓ aanvaar praktiese voorbeelde verskaf deur kandidate

Ken elk van die volgende take aan verskillende werknemers toe: waar een persoon as 'n kontrole vir die ander dien:

- Bestel en ontvang van voorraad
- Distribusie aan verkope en aanteken van verkope
- Volg dokumentasie en magtiging op
- Voltooi en inspekteer van fisiese voorraadopnames en versoen met voorraadrekords;
- Moet alle fisiese voorraad wat die terrein verlaat met dokumentasie (bestelvorms, kwitansies en afleweringsnotas) inspekteer
- Beheer toegang tot stoorkamers/stoorfasiliteite

4

2.2.3 Verskaf TWEE punte wat toon dat Milo en sy klante met die gehalte van die Gama-fietse tevrede is. Haal syfers aan.

TWEE geldige punte ✓ ✓ met syfers ✓ ✓

- Geen (0) terugsendings aan verskaffer (54 van King; 2 van Palo) is 'n aanduiding van goeie gehalte
- Hoër winsgrens (60%) skrik klante nie af nie / bereid om hoër pryse te betaal/ vind aanklank by uitgesoekte mark (ander produkte gebruik 50% winsopslag)
- Hoogste verkoopsinkomste van R2 323 000 (R1 911 000 vir Palo: R1 930 500 vir King/ R412 000 meer as Palo: R392 5000 meer as King)
- Laagste slotvoorraad waarde; R108 000 (sien 2.2.1) en/of 18 units voorhande (of 7% van beskikbare voorraad)/ 242 of 260 eenhede verkoop (of 93% van beskikbare voorraad)
- Hoë omsetsnelheid (13 keer/27 dae) sal verhoed dat voorraad oortolligr/ beskadig/gesteel/deur nuwe modelle op die mark oorgeneem word/ kontant nie in voorraad opgesluit nie

4

POEIER-ENERGIEDRANKIE (1 kg-HOUERS)

2.2.4 Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2022 deur die EIEU-voorraadwaardasiemetode te gebruik.

BEWERKINGS	ANTWOORD
180 – 30 150*✓✓ x R 483 ✓ R72 450 drie punte (71 250 twee punte + 1 200 een punt) 150 x 475 150 x 8 85☑ x R468 ✓ R39 780 twee punte 235 – syfer gebruik* (39 100 een m.punt + 680 een m.punt) 85 x 460 85 x 8 **OF:** R71 250 (twee punte) + R39 100 (een punt) + R1 880 (twee punte) Wees bedag op alternatiewe aanbieding van berekeninge..	R112 230 ☑ een deel korrek as punt verdien in bewerkings van voorraadwaarde

6

2.2.5 Bereken die voorraadhoudingsperiode (in dae) op 28 Februarie 2022. Gebruik die eindvoorraadsyfer.

BEWERKINGS	ANTWOORD
sien 2.2.4 112 230 ☑ / 404 140 ✓ x 365 **OF** indien eenhede gebruik is 235 een punt / 925 een punt x 365 Sien die noemer en teller as sulks na: moet nie Rand en eenhede vermeng nie	101,4 dae ☑ een deel korrek; as x 365 aanvaar 101 dae **OF** 92,7 dae Aanvaar 93 dae

3

2.2.6 Lewer kommentaar op jou bevindinge hierbo. Verskaf TWEE punte met syfers. Let daarop dat die voorraadhoudingsperiode vir 2021 58 dae was

TWEE geldige kommentaree ✓ ✓ met vergelykende syfers ✓ ✓ (of met verlede jaar of met rakleeftyd)
Let wel: kommentaar en syfers mag in dieselfde stelling voorkom; oorweeg kandidate se punt 1 en 2 saam.
Antwoorde mag verskil afhangende van die antwoord in 2.2.5

TWEE geldige kommentaar :EEN punt elk Wees bedag op geldige alternatiewe antwoorde

- Die produk verkoop nie / voorraad verkoop teen'n laer tempo as verlede jaar
- Kontant is opgesluit in voorraad / bedryfskapitaal / mag likiditeits probleme he.
- Dit is 'n gesondheidsproduk met 'n beperkte rakleeftyd/ verganklik / sal op die ou eind vermors of weggegooi word

Relevante syfers: TWEE punte vir syfers/neiging
VHT vermeerder van 58 dae tot 101,4 dae / met 43,4 dae
OF van 58 dae tot 92,7 dae/ met 34,7 dae
OF meer as 3 maande op rakke
OF die VHT is 35,4 dae / 26,7 dae mer as die rakleeftyd van 66 dae

4

2.2.7 Milo het agtergekom dat sommige van die voorraad energiedrankies die raklewe (vervaldatum) oorskry. Identifiseer die waarde van die voorraad waarna Milo verwys.

R39 780 ☑☑ sien bewerking in 2.2.4 Twee punte of niks

Kontroleer: moet die koste van die addissionele eenhede van Nov2021 aankope wees

2

2.2.8 Milo oorweeg dit om die verouderde voorraad teen die helfte van die kosprys te verkoop. Watter raad sal jy hom gee oor sy voorstel. Verskaf TWEE punte.

PUNT 1 **PUNT 2**	TWEE punte van advies✓✓ ✓✓deelpunte vir onvolledige/onduidelike/gedeeltelike antwoorde Wees bedag op kommentaar wat nie raad is nie,, of advies wat geimpliseer word in antwoord • Hy moenie hierdie produkte verkoop nie; dit sal skadelik wees vir sy onderneming se beeld/ is nadelig vir klante: oorweeg die klante se welstand of reaksie voordat sulke aanbiedinge gemaak word • Die onderneming moet die verlies absorbeer/ produk afskryf; oorweeg omgewingsfaktore • Oorweeg die langtermyn gevolge van onetiese /onwettige aksies/vermindering van verkope/verlies van handelslisensie/ kriminele aanklag vir wanpraktyke • Klante /gebruikers moet van die vervaldatum ingelig word (as goedere verkoop of geskenk gaan word) **Vir EEN punt**: verbeter interne kontrole om sulke sake in toekoms te identifiseer

4

TOTALE PUNTE	45

VRAAG 3

3.1 Voltooi die Krediteurebetalingskedule vir Desember 2022.

	KREDIET-AANKOPE	NOVEMBER	DESEMBER
Oktober	**300 900**	**60 180**	
November	**331 500**	**251 940**	66 300 ✓✓
Desember	222 700 ✓✓	Indien x 80% x 95%	169 252 ☑☑
		312 120	235 552 ☑ een deel korrek

7

3.2 Bereken die ontbrekende syfers (i) tot (iii) in die Kontantbegroting.

NR.	BEWERKINGS	ANTWOORD
(i)	**Kontantinvorderings van debiteure: Des 2022** 643 500 x 70% OF 193 050 x 70/30	450 450 ✓✓ **(2)**
(ii)	**Huurinkomste: Des 2022** (15 000 / 60m) R250 een punt x 75m een punt 15 000 ✓ + 18 750 ✓✓ **Wees bedag op alternatiewe berekeninge, soos:** **OF** 15 000 een punt + (15 000 x 75/60) twee punte **OF** 15 000 een punt + (15 000 x 125%) twee punte **OF** 15 000 een punt + (15 000 + 3 750) twee punte **OF**15 000 een punt x 225% twee punte **OF** R250 een punt x 135m twee punte	33 750 ☑ een deel korrek* **(4)**
(iii)	**Salarisse: November 2022** 55 595 – 14 840) twee punte 40 755 ✓✓ x 100/104,5 ✓ twee punte een punt **OF** 40 755 – 1 755	39 000 ☑ een deel korrek **(4)**

* Bv punt verdien in bewerkings

10

3.3.1 Bereken die deposito wat gedurende Desember 2022 vir die aankoop van die maatskappyvoertuig betaal sal word.

BEWERKINGS	ANTWOORD
(20 800 x 24) twee punte (499 200 twee punte– 45 600 een punt) OF (18 900 x 24) drie punte 453 600 ✓✓✓ x 25 / 75 ✓ 453 600 x 100/75 **OF:** 604 800 – 453 600 drie punte een punt	151 200 ☑ een deel korrek indien punt verdien in bewerkings

5

3.3.2 **Juanita is bekommerd oor die kontantposisie vir Desember 2022. Sy stel voor dat die aankoop van die voertuig na Januarie 2023 geskuif moet word. Gebruik die tabel hieronder om die effek van hierdie voorstel op die Kontantbegroting van Desember 2022 te toon**

Begrote tekort op 31 Desember 2022	**(120 000)**
Deposito op voertuig sien 3.3.1	151 200 ☑
Maandelikse paaiement (18 900 + 1 900) een punt	20 800 ✓
Brandstof vir maatskappyvoertuig	7 500 ✓
Versekering	3 200 ✓✓
Kontanttekort/-oorskot na die voorgestelde skuif een deel korrek	62 700 ☑ Moet (120 000) insluit

6

3.4 **Juanita is bekommerd oor haar besluit in Oktober 2022 om die winsopslag en die bedrag wat werklik aan advertensies spandeer is, aan te pas. Verskaf TWEE punte om aan te dui of dit goeie besluite was of nie. Haal syfers aan en/of toon berekeninge.**

EEN punt op verkope of brute wins syfer/s ✓
EEN punt op advertensie ✓ syfer/s ✓

PUNT 1	Die afname in winsopslag % het gelei tot • Verkope van 4 390 eenhede meer as begroot/ van 7 080 eenhede tot 11 470 eenhede / 62%. **OF** verkope oorskry begroting met t247 446 (van R584 100 tot R831 546 of 42,4% • Die bruto wins is meer as begroot met R27 966 of 12,2% (van R230 100 tot R258 066) koste van verkope was meer ass begroot age meer verkope (met R219 480).
PUNT 2	Onderspandeer op advertensies met R12 000 (40 000 – 28 000) of met 30% was nie beduidend want dit het nie die verkope negatief beïnvloed nie/ begrote syfer was 6,8% van verkope, maar werklike bedrag gebruik was 3,4% van verkope Dit kan geargumenteer word dat verkope meer kon gewees het as daar meer op advertensies spandeer is

4

3.5.1 **Verduidelik waarom Juanita bekommerd behoort te wees oor die werklike bedrag wat gedurende Oktober 2022 op herstelwerk en instandhouding spandeer is. Haal 'n syfer aan of toon 'n berekening.**

Syfer (vergelyking) ✓

Onderspandeer op onderhoud met R22 000/ spandeer slegs R8 000 van die R30 000 begroting / 26,6% van begroting gebruik)/ 73,3% van begroting nie gebruik

Verduideliking van bekommernis ✓ aanvaar kort verklarings

Dit kan produktiwiteit van die bates op die lang termyn affekteer/afskeep van onderhoud kan onderbrekings in produksie veroorsaak/kontantbesparings in die korttermyn kan verooraak dat vaste bates breek of agteruit gaan wat tot groter uitgawes in die toekoms kan lei.

2

Kopiereg voorbehou

3.5.2 **James is van mening dat daar swak beheer was oor die bedrae wat aan afleweringsuitgawes en verpakkingsmateriaal spandeer is. Verduidelik of James se mening korrek is of nie. Verskaf berekeninge.**

VERDUIDELIKING VAN AFLEWERINGS-UITGAWES	Verduideliking (vergelyking met verkope) ✓✓ Syfers ✓✓ vergelyking van persentasies of eenheidskoste ken EEN punt toe as slegs vergelykende syfers (afwykings) gebruik is Die afleweringskoste is goed beheer: diensverskaffer kon meer effektief dienslewer te spyte van verhoogde verkoper • Afleweringsuitgawes is 22,4% meer as begroot, maar eenhede verkoop is meer as wat begroot is met 62%/ verkope is 42,4% meer as begroot • Afleweringskoste per eenheid is R3,74 in vergelyking tot die R4,95 begroot • *Begroot vir 6% van verkope werklik was 5,2% van verkope* **DRIE punt opsie: vergelyking met verkope afwykings aanhaal** Afleweringkste is meer as begroot met R7 850, maar verkope is meer as begroot met 4 390 eenhede / met R247 446 **EEN punt opsie: geen vergelyking met verkope maar afwykings genoem:** Afleweringskoste is oor begroting met R7 850.
VERDUIDELIKING VAN VERPAKKINGS-MATERIAAL	Verduideliking (vergelyking met verkope) Syfers ✓✓vergelyking van ppersentasies of eenheidskoste ken EEN punt toe as slegs vergelykende syfers (afwykings) gebruik is Verpakkingsmateriaal is effektief beher/ inlyn met begroting • Verpakkingsmateriaal is 62% meer as begrooten eenhede verkoop is ook 62% meer as begroot) / verkope is 42,4% meer as begroot/ koste van verkope is ook 62% meer as begroot • Eenheidskoste van verpakkingsmateriaal is gehandhaaf op R3,30. • Begroot vir 4% van verkope werklik was 4,6% van verkope • Effektief bestuur volgens begroting / in lyn met begroting **DRIE punt opsie: vergelyking met verkope afwykings aanhaal:** Verpakkingsmateriaal is oor begroting R14 486, maar verkope is meer as begroot met / 4 390 eenhede / met R247 446 **EEN punt opsie: geen vergelyking met verkope maar afwykings genoem** Verpakkingsmateriaal is oor die begroting met R14 486.

8

3.6 **Juanita wil sosiale media gebruik om 'n aanlyn winkelplatform te skep om haar verkope vanaf Januarie 2023 te vermeerder. Noem DRIE addisionele betalings wat by die Januarie 2023-begroting ingesluit moet word.**

Enige DRIE geldige verskillende voorbeelde van betalings✓ ✓ ✓
aanvaar enige redelike vb; insluitend bestaande betalings wat in die toekoms aangepas mag word agv hierdie besluit

VOORBEELD 1	Moontlike voorbeelde: wees bedag op voorbeelde nie genoem op lys Inrig van 'n oproepsentrum/ meer telefoonlyne Addisionele koerierdienste/ transport en vraggeld Addissionele afleweringsvoertuie
VOORBEELD 2	Rekenaar , rekenaarhardeware, lêerbediener Kragopwekker/ *['inverter']*/ (OKT [*UPS]*) /solar panele Verhoogde salarisse/ vir drywers, assistente, IT tegnikus, personeel
VOORBEELD 3	Verpakkingskoste/materiaal Versekering Personeelopleiding Data-koste/ veselinstallasies / internetkoste Sagteware-konstruksiekoste/webbladsyontwerp Addissionele advertensie IT instandhouding

3

TOTAL PUNTE	**45**

VRAAG 4

4.1

4.1.1	Waar ✓
4.1.2	Onwaar ✓
4.1.3	Onwaar ✓

3

4.2 BANKVERSOENING

4.2.1

KONTANTONTVANGSTE-JOERNAAL			KONTANTBETALINGS-JOERNAAL	
	Bedrag			**Bedrag**
Totaal	**101 200**		**Totaal**	**135 215**
	2 700 ✓✓			4 000 ✓✓
	5 800 ✓			1 400 ✓
	260 ✓			1 800 ✓
				825 ✓
	109 960	☑ beide totale Moet voorlopige totale insluit		143 240

-1 maks -1) vreemde / oortollige items (slegs as punte verdien erens anders vir dieselfde syfer)
Met die toekenning van die metodepunt vir totale, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir die insuiting van foutiewe syfers(s). Dui aan met ☒ (Beginsel 13)

4.2.2

Bereken: Korrekte banksaldo op 31 Julie 022 in die grootboek	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
(- 33 280 twee metode punte) 53 800 ✓ + 109 960 ☑ - 143 240 ☑ sien KOJ sien KBJ 53 800 / 109 960 | 143 240 / **a/b 20 520**	20 520 ☑ een deel korrek

4

4.2.3

BANKVERSOENINGSTAAT OP 31 JULIE 2022			
	Alternatief	**DEBIET**	**KREDIET**
Saldo per Bankstaat	R71 020 balanseerbedrag		71 020 ☑☑ Balanseersyfer Kan Dt wees
Uitstaande deposito (30 Julie)	29 500		29 500 ✓
Uitstaande EFO: Nr. 350	(4 200)	R 4 200 ✓	
Nr. 351	(3 800)	R3 800 ✓	
Regstelling: Unitech Kollege	(72 000)	72 000 ✓✓	
Saldo per Bankrekening	20 520	20 520 ☑ Kan Kt wees	
-1 aanbieding (onvanpaste / geen detail verskaf); -1 vreemde items / oortollige items, (slegs as punt/e verdien erens anders vir dieselfde bedrag) maks -1		100 520 ☑*	100 520

8

Daar word van kandidate verwag om Dt en Kt kolomme aan te dui
As Dt en Kt nie aangedui is nie aanvaar dat die eerste kolom Dt is

TOTALE PUNTE	**25**

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou